Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární a preprimární edukace

Didaktické hry ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Diplomová práce

Autor: Nikola Bartošová
Studijní program: M7503 Učitelství pro základní školy
Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Vedoucí práce: doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.

Hradec Králové 2018

Seznam příloh:

Příloha A: Dopravní značky, 1. a 2. třída
Příloha B: Dopravní značky, 2. třída
Příloha C: Dopravní značky, 3. až 5. třída
Příloha D: Dopravní značky, 3. třída
Příloha E: Dopravní značky, 4. a 5. třída
Příloha F: Třídění odpadu, 1. třída
Příloha G: Třídění odpadu 1. třída
Příloha H: Třídění odpadu, 2. a 3. třída
Příloha CH: Třídění odpadu, 2. třída
Příloha I: Třídění odpadu, 3. třída
Příloha J: Třídění odpadu, 4. a 5. třída
Příloha K: Třídění odpadu, 4. a 5. třída
Příloha L: Hledání pokladu, 1. třída
Příloha M: Hledání pokladu, 1. třída
Příloha N: Hledání pokladu, 2. třída
Příloha O: Hledání pokladu, 2. třída
Příloha P: Hledání pokladu, 3. třída
Příloha Q: Hledání pokladu, 3. třída
Příloha R: Hledání pokladu, 4. a 5. třída
Příloha S: Hledání pokladu, 4. a 5. třída
Příloha T: Třídíme přírodniny, 1. až 3. třída
Příloha U: Třídíme přírodniny, 2. třída
Příloha V: Třídíme přírodniny, 3. až 5. třída
Příloha W: Třídíme přírodniny, 3. třída
Příloha X: Kolik je hodin?; 1. třída
Příloha Y: Kolik je hodin?; 2. třída
Příloha Z: Kolik je hodin?; 3. až 5. třída
Příloha AA: Vesmír, 4. třída
Příloha AB: Vesmír, 5. třída
Příloha AC: Vesmír, 4. a 5. třída
Příloha AD: Vědomostní kvíz aneb opakujeme kraje České republiky, 4. a 5. třída
Příloha AE: Vědomostní kvíz aneb opakujeme kraje České republiky, 4. a 5. třída

Příloha A: Dopravní značky, 1. a 2. třída

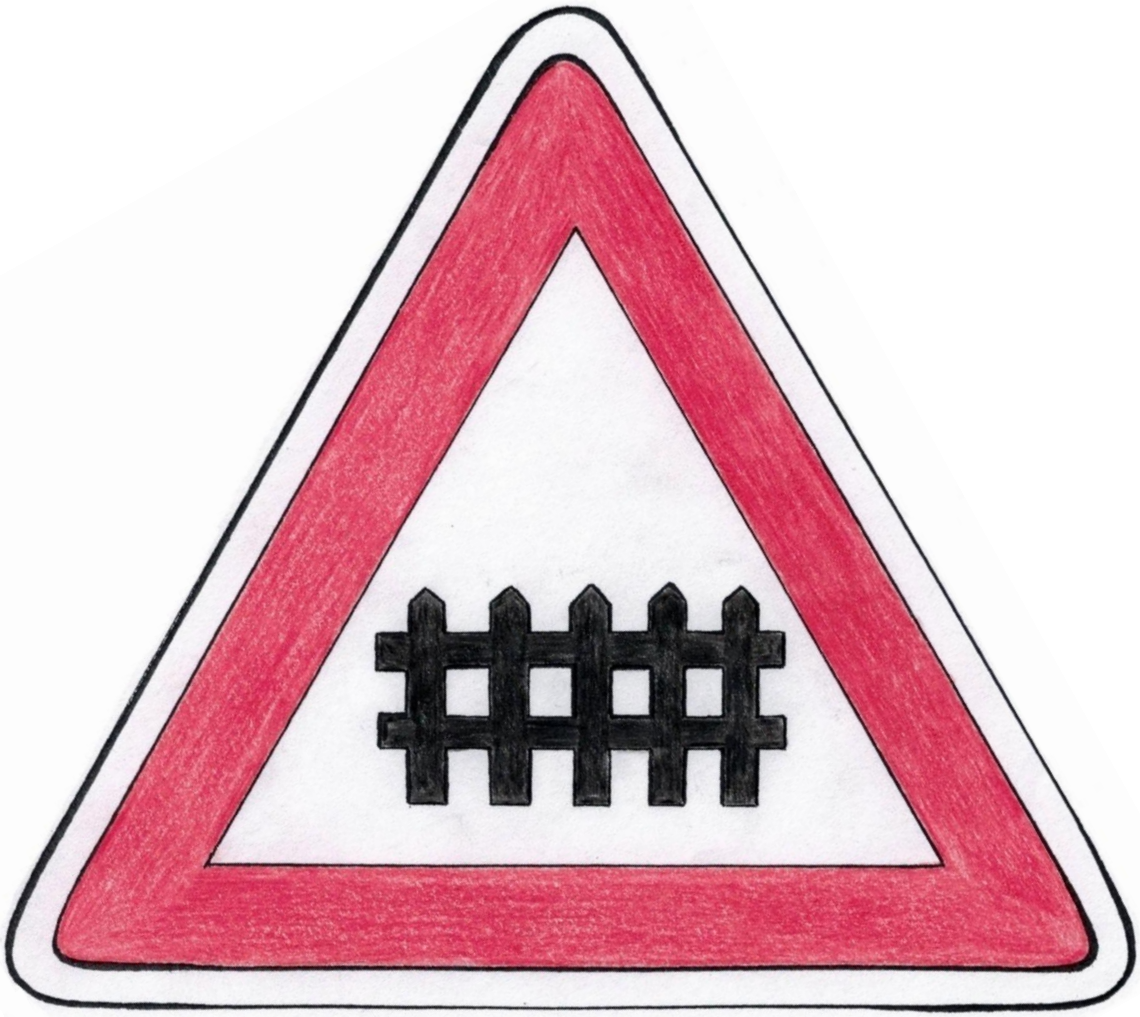

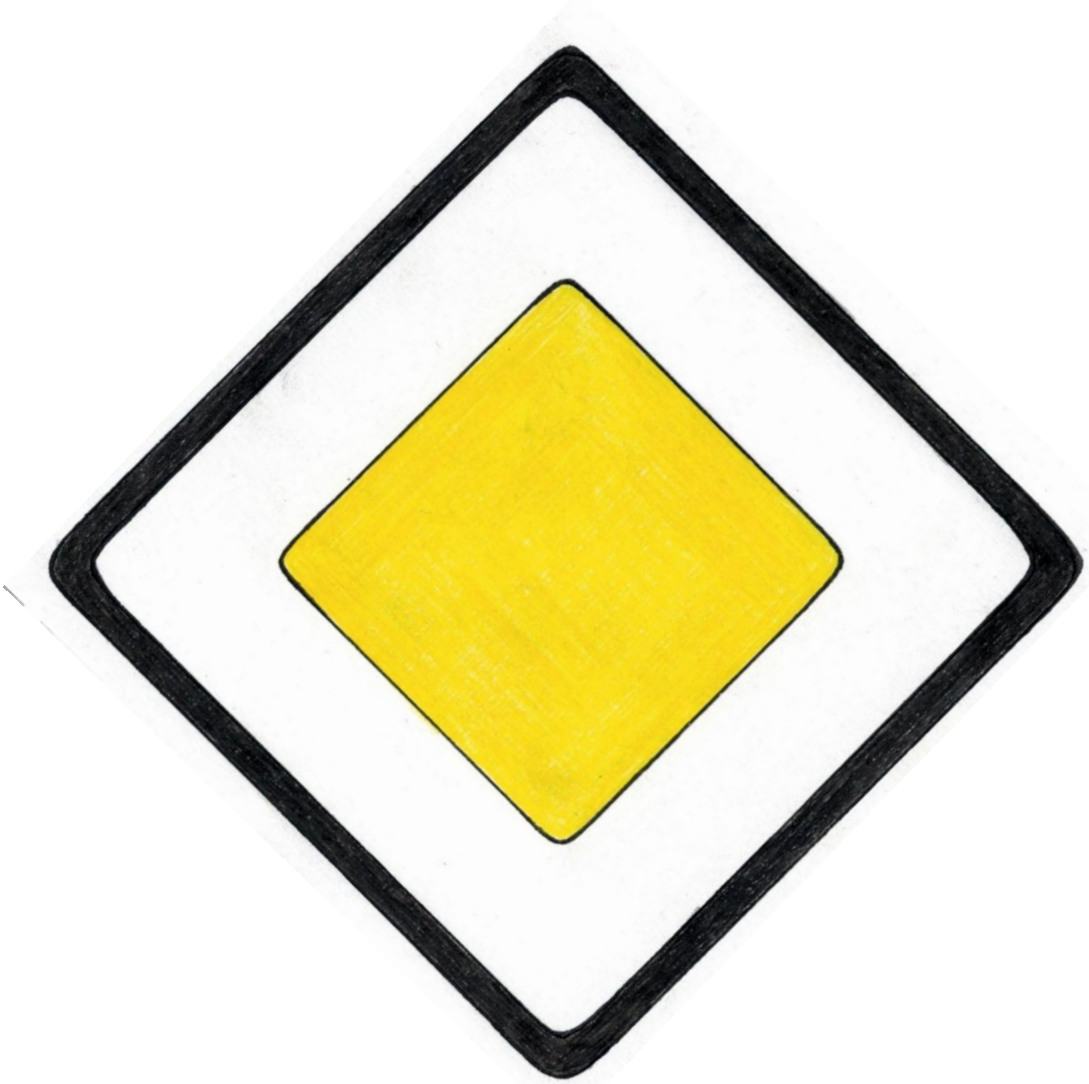

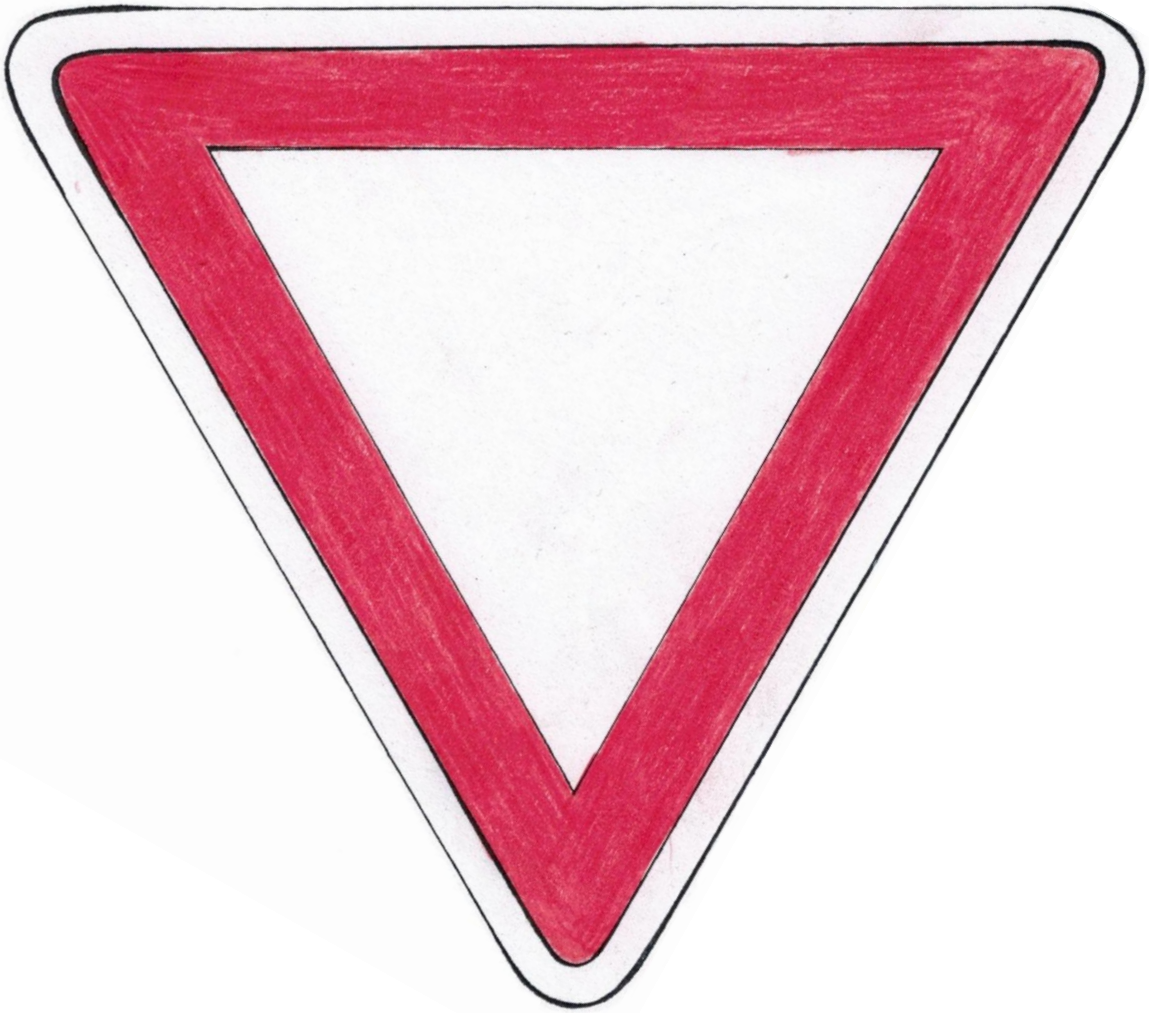

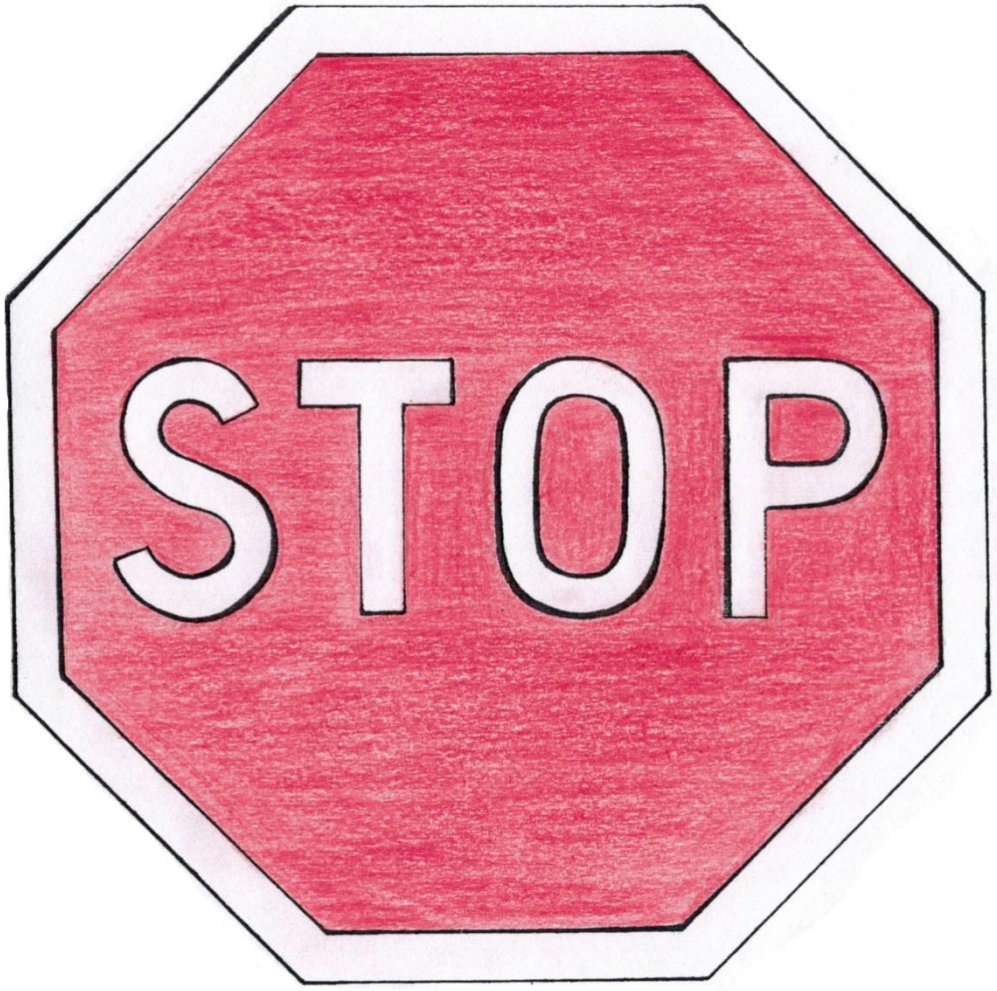
STOP

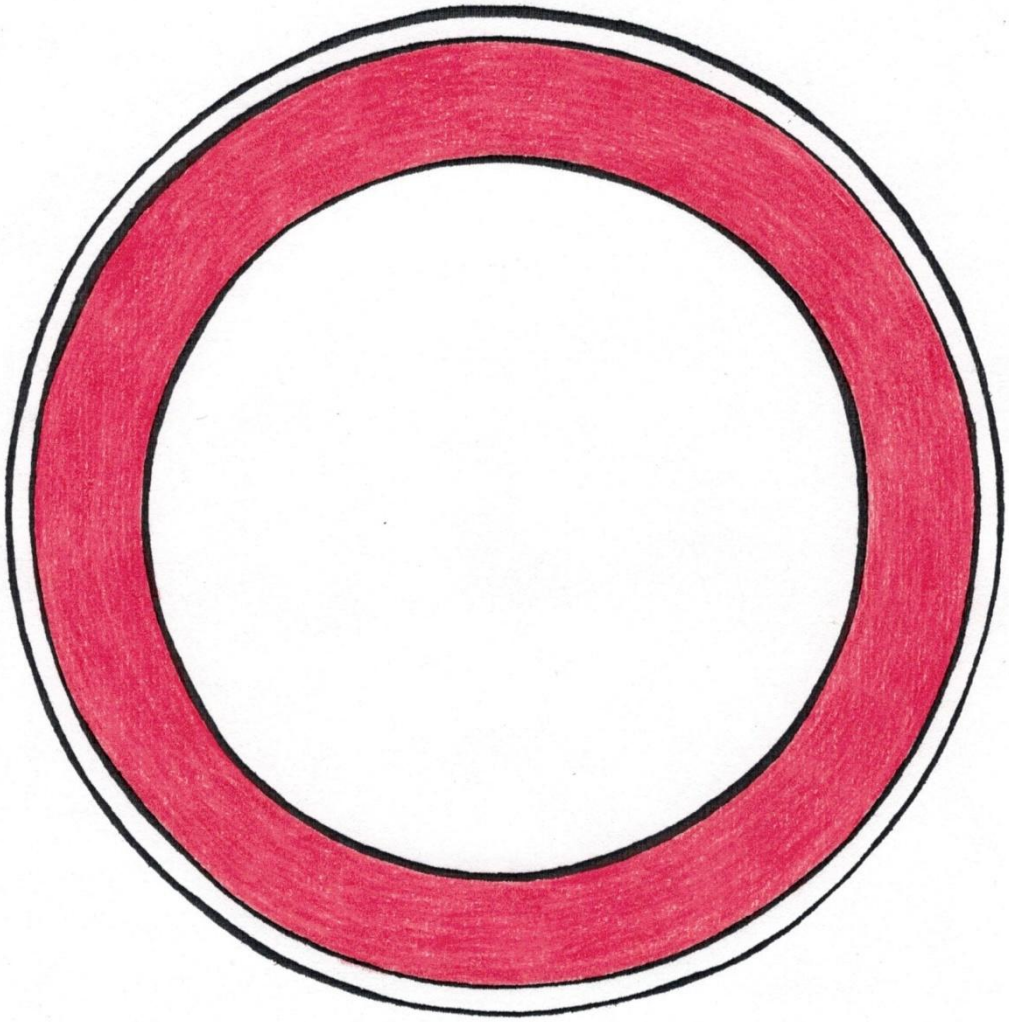

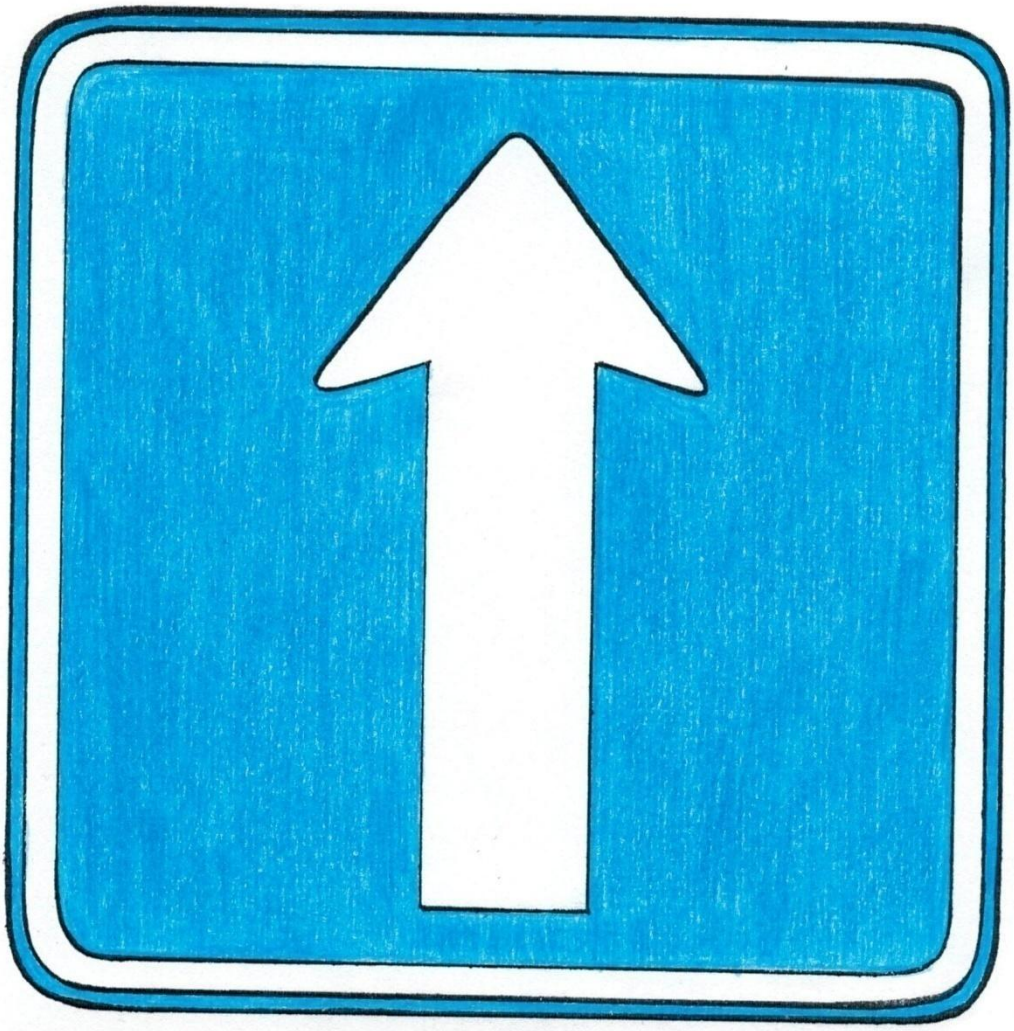

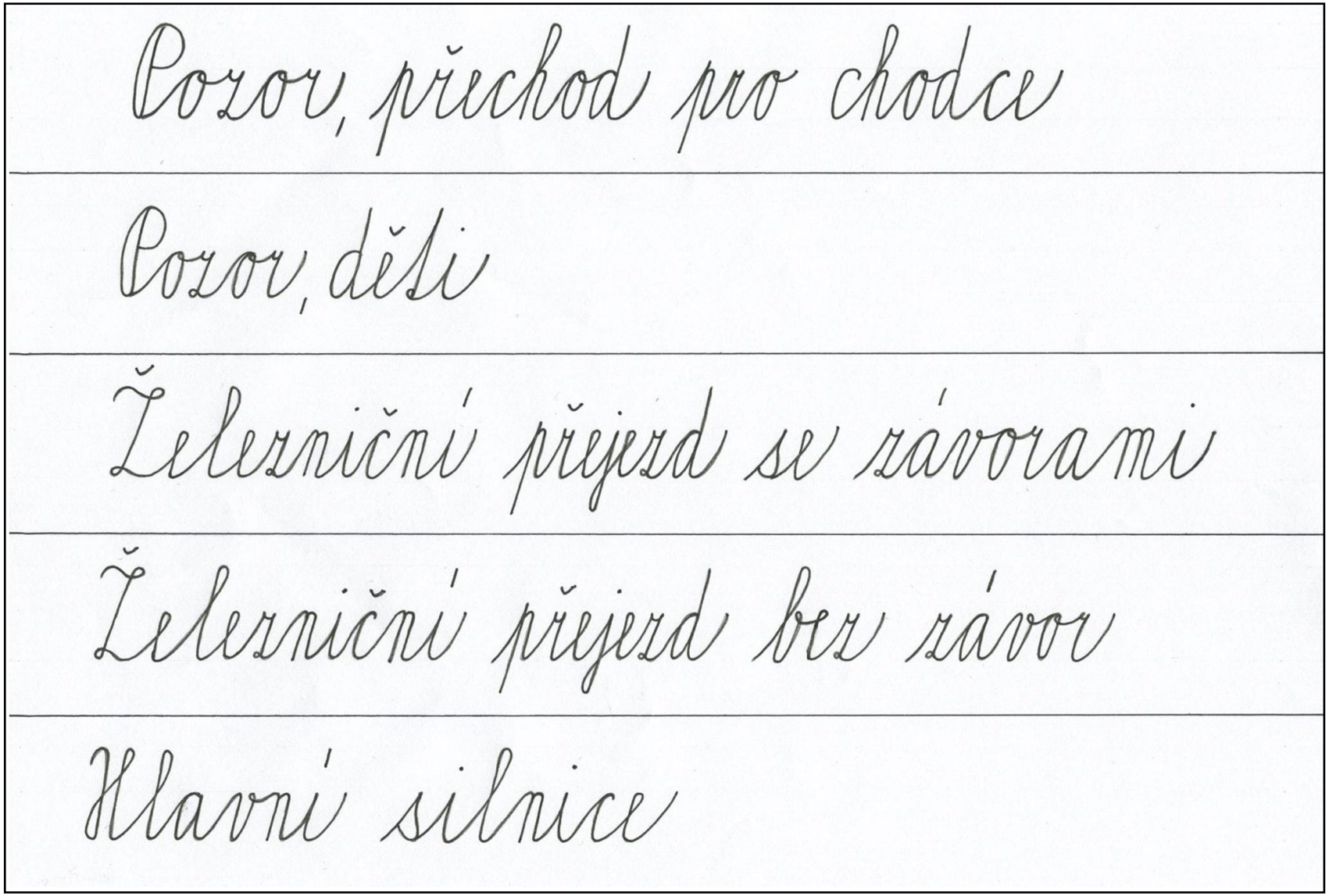
Pozor, přechod pro chodce
Pozor, děti
Železniční přejezd se závorami
Železniční přejezd bez závor
Hlavní silnice

Dej přednost v jízdě!

Stůj, dej přednost v jízdě!

Zákaz vjezdu všech vozidel

Zákaz vjezdu jízdních kol

Stezka pro chodce

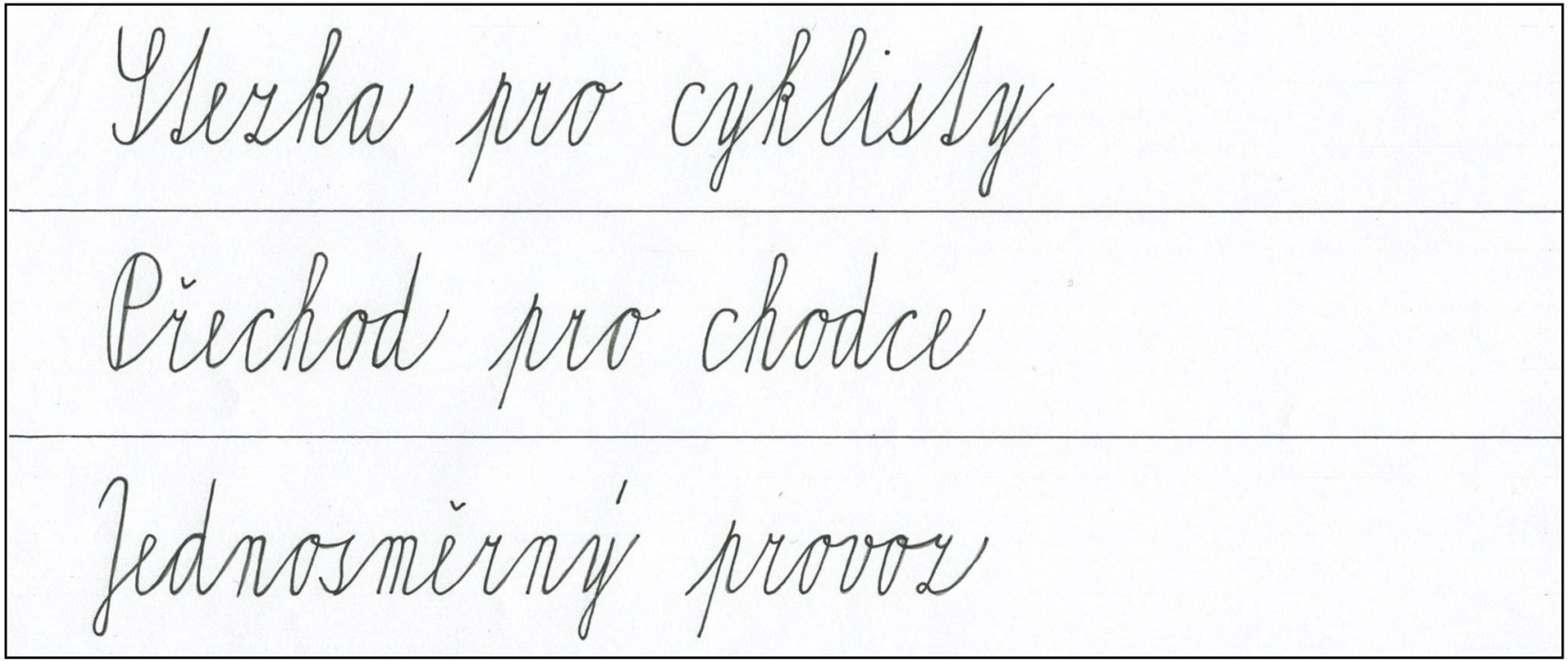
Stezka pro cyklisty
Přechod pro chodce
Jednosměrný provoz

Příloha C: Dopravní značky, 3. až 5. třída

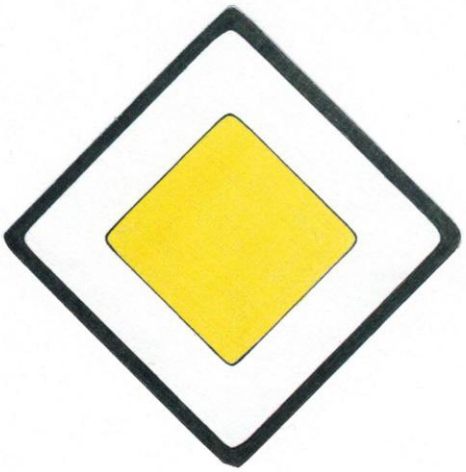

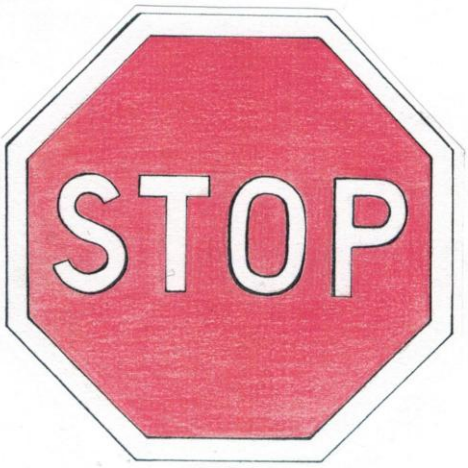
STOP

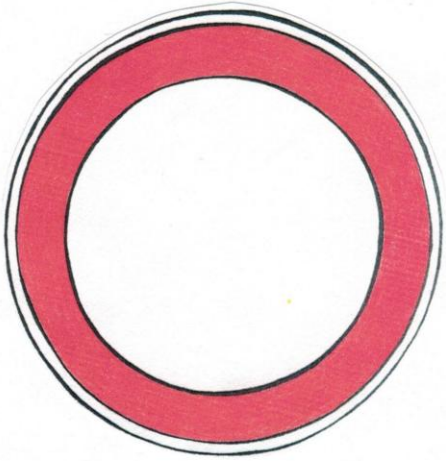

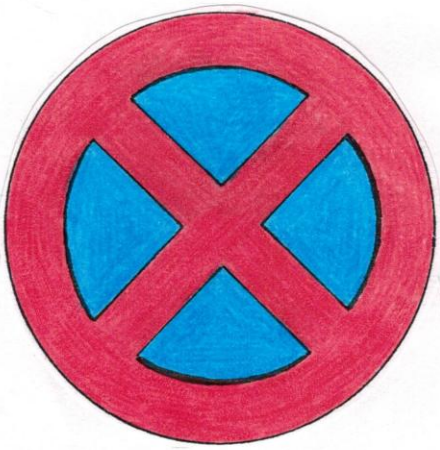

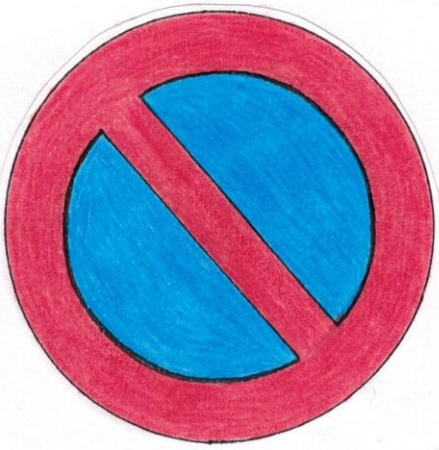

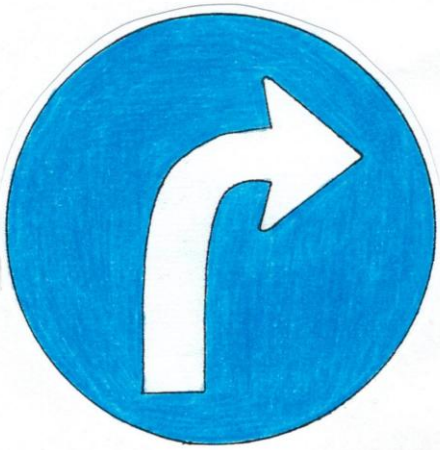

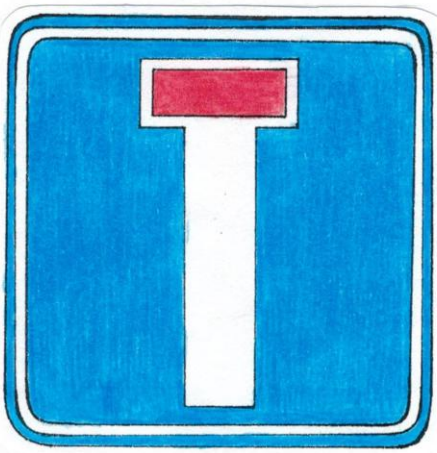

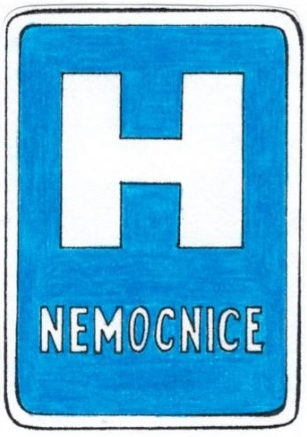
NEMOCNICE

Příloha D: Dopravní značky, 3. třída

Pozor, přechod pro chodce
Železniční přejezd se závorami
Železniční přejezd bez závor
Pozor, děti
Hlavní pozemní komunikace
Dej přednost v jízdě!
Stůj, dej přednost v jízdě!
Zákaz vjezdu všech vozidel
Zákaz vjezdu jízdních kol
Zákaz stání
Stezka pro chodce
Stezka pro cyklisty
Přechod pro chodce
Jednosměrný provoz

Příloha E: Dopravní značky, 4. a 5. třída

Dopravní značka upozorňuje řidiče na zatáčku vpravo. Pro její bezpečné projetí je potřeba snížit rychlost vozidla.
Dopravní značka upozorňuje řidiče na přechod pro chodce v místě, kde by ho nepředpokládal a který není dostatečně viditelný.
Dopravní značka upozorňuje řidiče na místo, kde se často pohybují děti a přechází silnici. Nejčastěji ji můžeme vidět v blízkosti školy.
Dopravní značka upozorňuje řidiče na železniční přejezd, který nemá závory. Řidič musí jet opatrně a řídit se výstražnými světly.
Dopravní značka upozorňuje na blížící se železniční přejezd se závorami.
Dopravní značka označuje hlavní silnici. Řidičům, kteří jedou po silnici označenou touto značkou, musí ostatní řidiči jedoucí zprava i zleva dát přednost.
Dopravní značka označuje vedlejší silnici. Upozorňuje řidiče, aby dali přednost vozidlům, které jednou po silnici, přes kterou chtějí přejet či na ni pokračovat v jízdě.
Dopravní značka přikazuje řidičům zastavit, a dát přednost v jízdě vozidlům na hlavní silnici. Vidět ji můžeme na křižovatkách či před železničním přejezdem.

Řidiči nesmí vjet tam, kde platí tato dopravní značka. Vjet zakazuje všem vozidlům v obou směrech (tam i zpět).
Dopravní značka zakazuje jízdu na jízdním kole a koloběžce po silnici označené touto značkou.
Na místě označeném touto dopravní značkou nesmí řidič se svým vozidlem zastavit ani stát.
Dopravní značka zakazuje stání na místě jí označeném. Ale zároveň dovoluje řidiči zde zastavit, a to jen po dobu několika minut.
Cesta označena danou dopravní značkou je určena pro chodce, auta zde mají jízdu zakázanou.
Po cestě označené touto dopravní značkou můžeme jetna kole, nesmíme zde chodit pěšky. Ani auta zde jízdu povolenou nemají.
Tato značka řidiči přikazuje, že musí jet pouze doprava.
Dopravní značka označuje místo, kde se nachází přechod pro chodce.

Dopravní značka informuje řidiče, že se v blízkosti nachází nemocnice.
Silnice označena touto dopravní značkou nepokračuje dál. V případě, že po této silnici pojedete, musíte se na konci otočit a jet zpět.
Dopravní značka označuje místo, kde řidič smí zastavit nebo stát se svým vozidlem.

Příloha F: Třídění odpadu, 1. třída

NOVINY

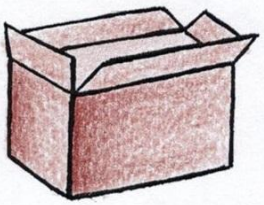

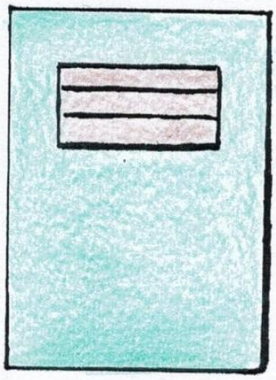

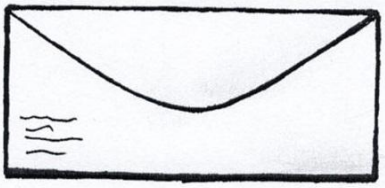

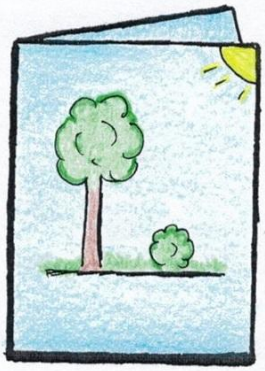

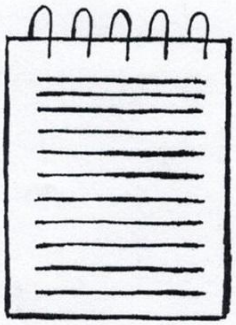

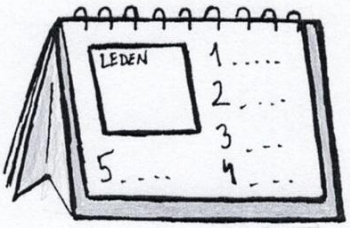
LEDEN
1.....
2.....
3.....
5.....
4.....

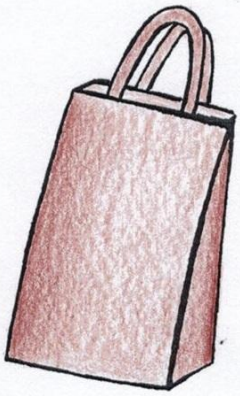

SUŠENKY

Příloha G: Třídění odpadu 1. třída

Obr. 1 – Kontejnery na papír, plast a sklo (foto Nikola Bartošová, 2018)

Příloha H: Třídění odpadu, 2. a 3. třída

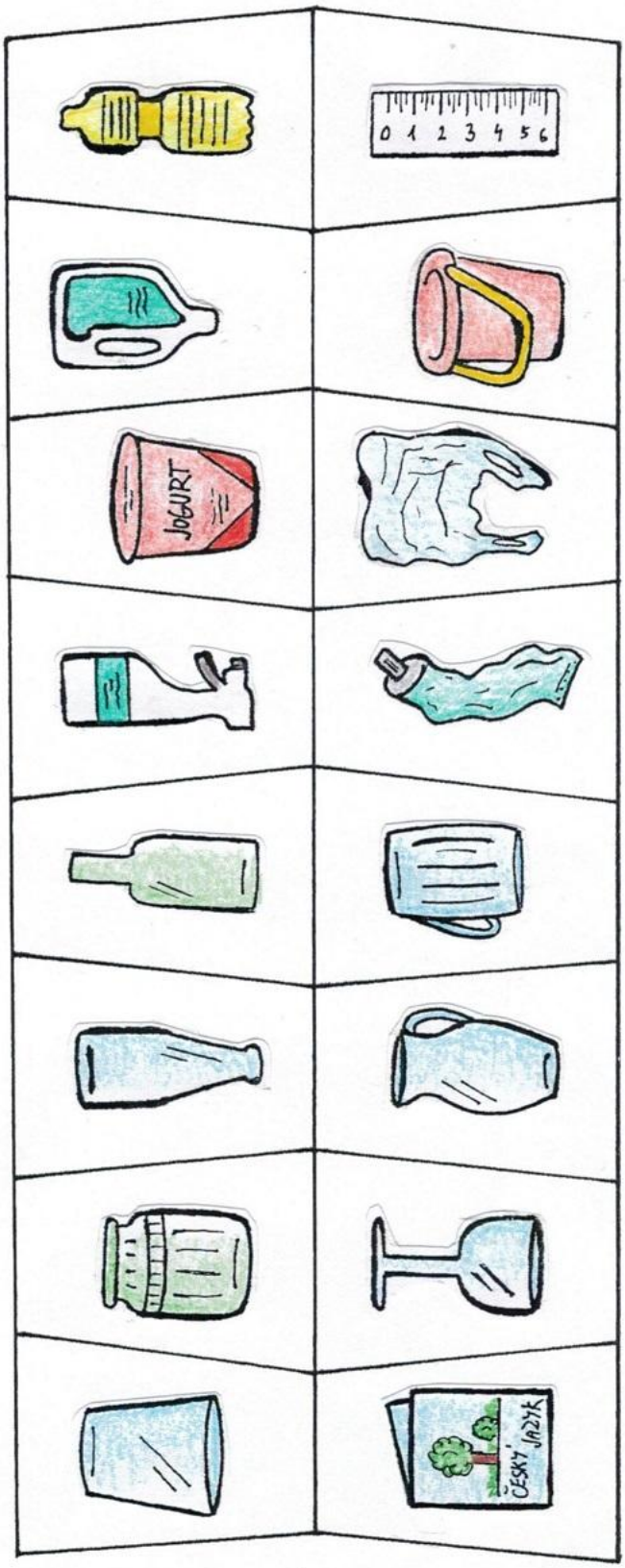

00:8
SUŠENKY
NOVINY

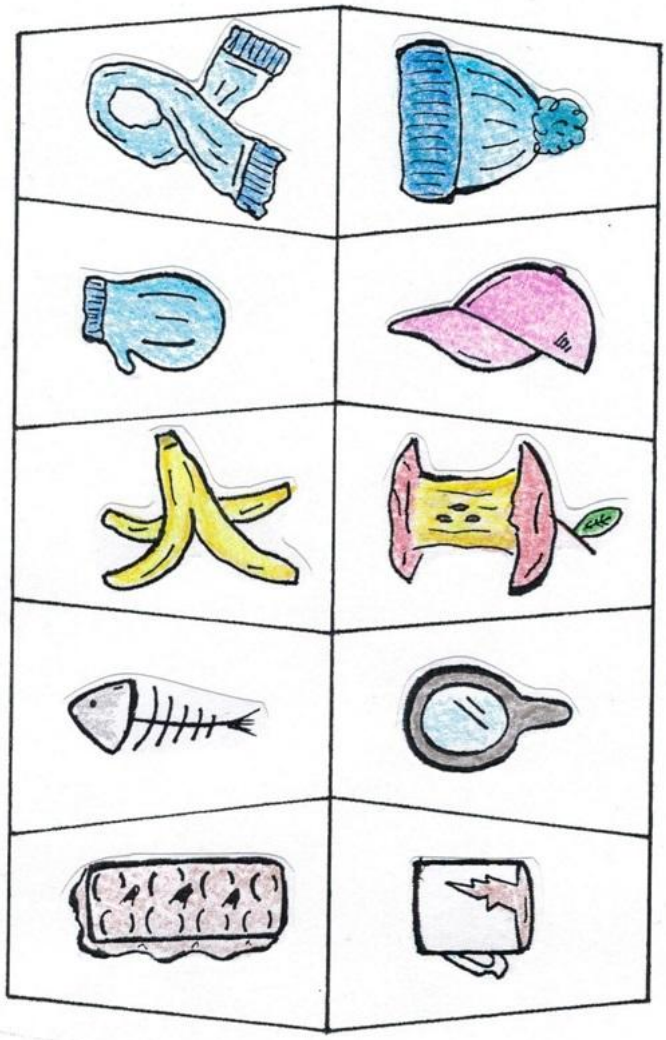

Příloha CH: Třídění odpadu, 2. třída

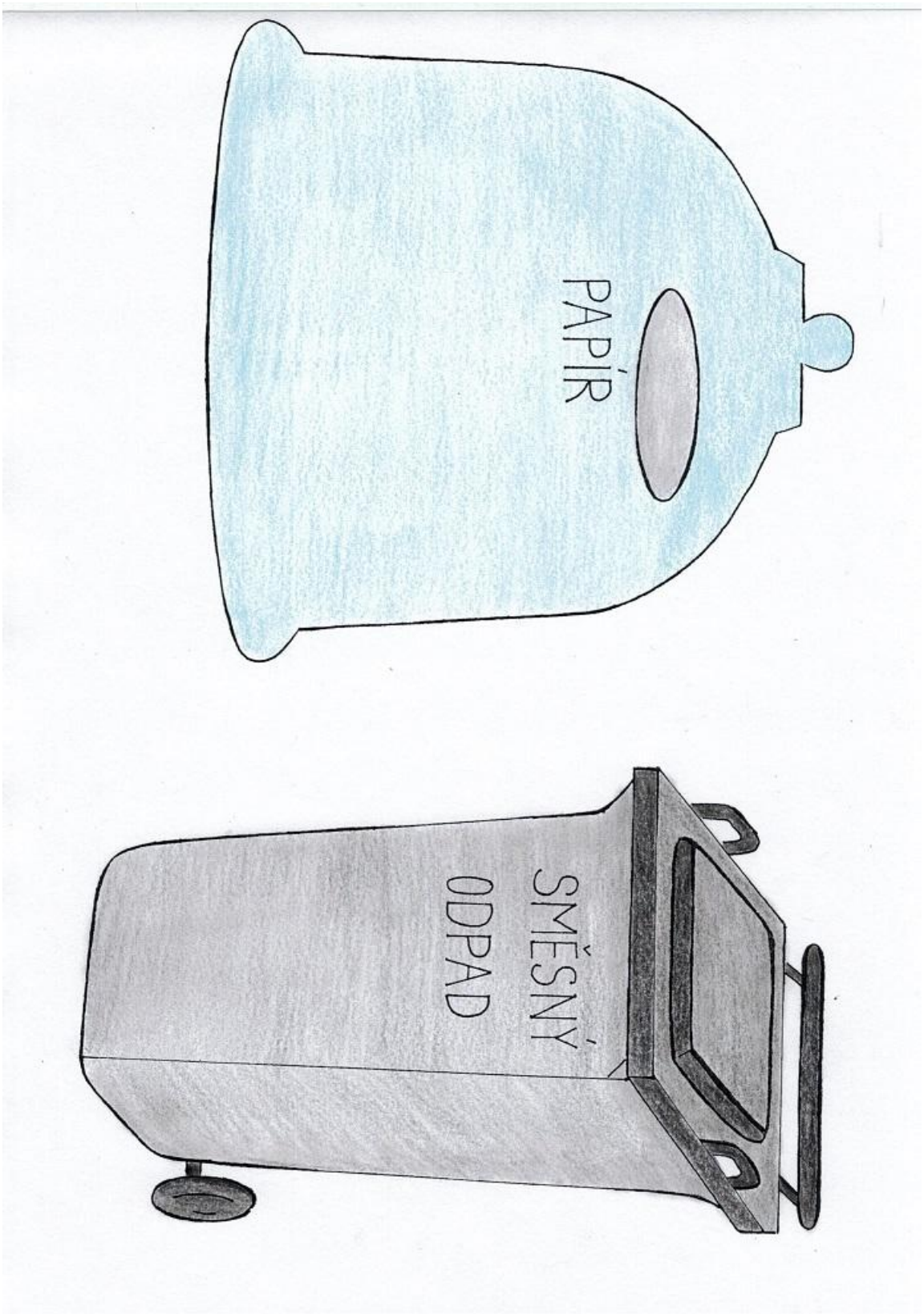

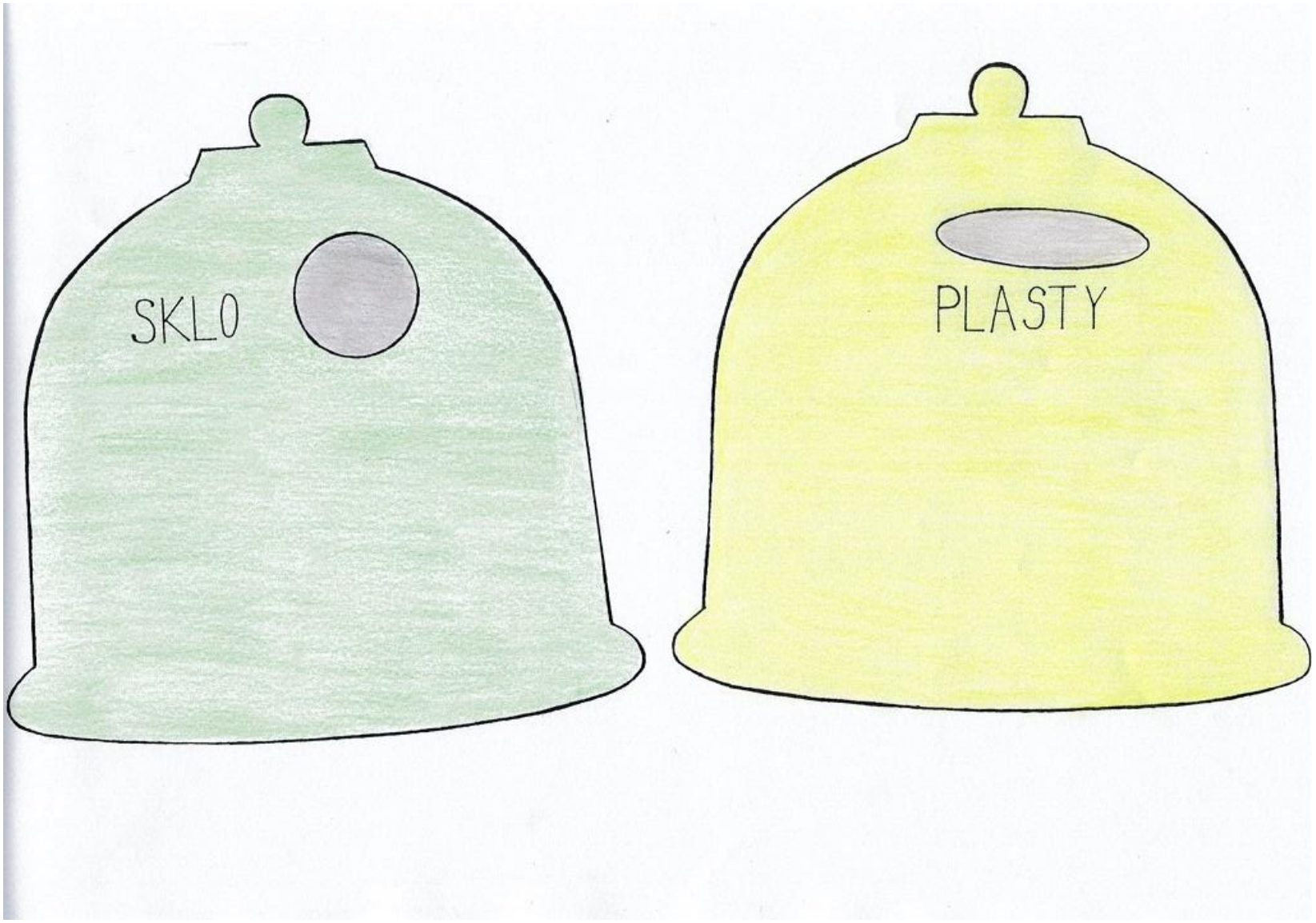
SKLO
PLASTY

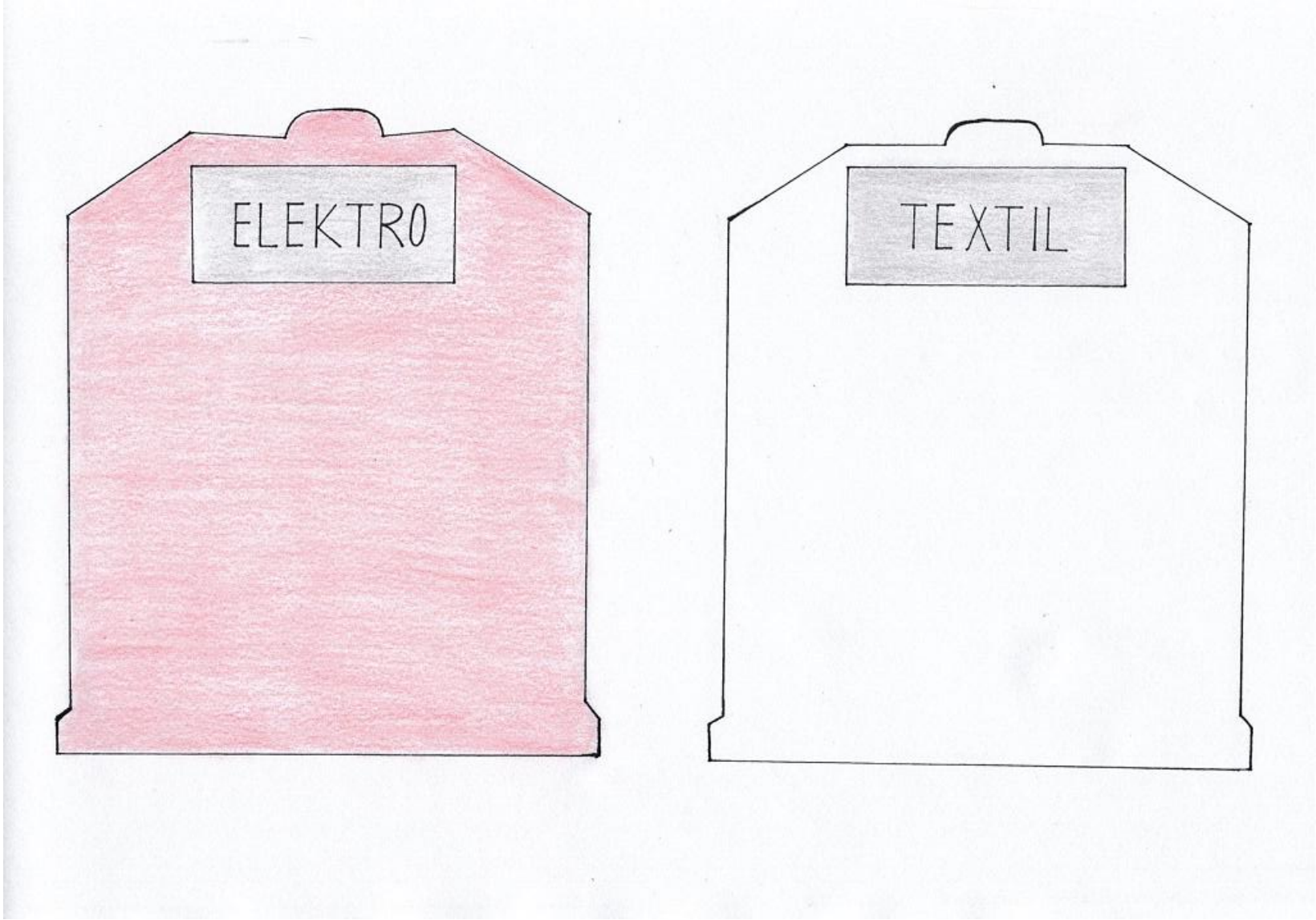
ELEKTRO
TEXTIL

Příloha I: Třídění odpadu, 3. třída

Obr. 2 – Herní plán (foto Nikola Bartošová, 2018)

Příloha J: Třídění odpadu, 4. a 5. třída

obálka	sklenička	igelitová taška
časopis	zavařovací sklenice	kelímek od jogurtu
sešit	okenní sklo	polystyren
krabice	váza	sáček od chipsů
noviny	půllitr	kbelík
papírová taška	akvárium	pravítko
reklamní leták	skleněná mísa	fólie
kalendář	sklenice od okurek	igelitový sáček
obal od mouky	sklenice od medu	sáček od bonbónů
omalovánky	lahev od vína	videokazeta
balicí papír	skleněné střepy	PET lahev
krabička od čaje	sklenice od kečupu	lahev od jaru
karton	sklenice od džemu	obal od šamponu
čtvrtka	skleněný džbán	tuba od krému

plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír
plasty	sklo	papír

mobilní telefon	svetr	keramický hrnek
rádio	kabát	porcelán
baterie	sličko	zrcadlo
fotoaparát	obuv	samolepky
MP3 přehrávač	ručník	papírový kapesník
kalkulačka	záclona	houba na mytí
lampička	plyšový medvěd	fotografie
žehlička	kabelka	alobal
fén na vlasy	šaty	mič
videokamera	povlečení	talíř
sluchátka	šála	žvýkačka
tablet	čepice	tapety na zeď
ruční mixér	kalhoty	vaza
nabíječka k PC	košile	ohryzek

směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad
směsný odpad	textil	elektroodpad

Příloha K: Třídění odpadu, 4. a 5. třída

Příloha L: Hledání pokladu, 1. třída

Příloha M: Hledání pokladu, 1. třída

	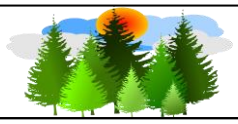

Příloha N: Hledání pokladu, 2. třída

Příloha O: Hledání pokladu, 2. třída

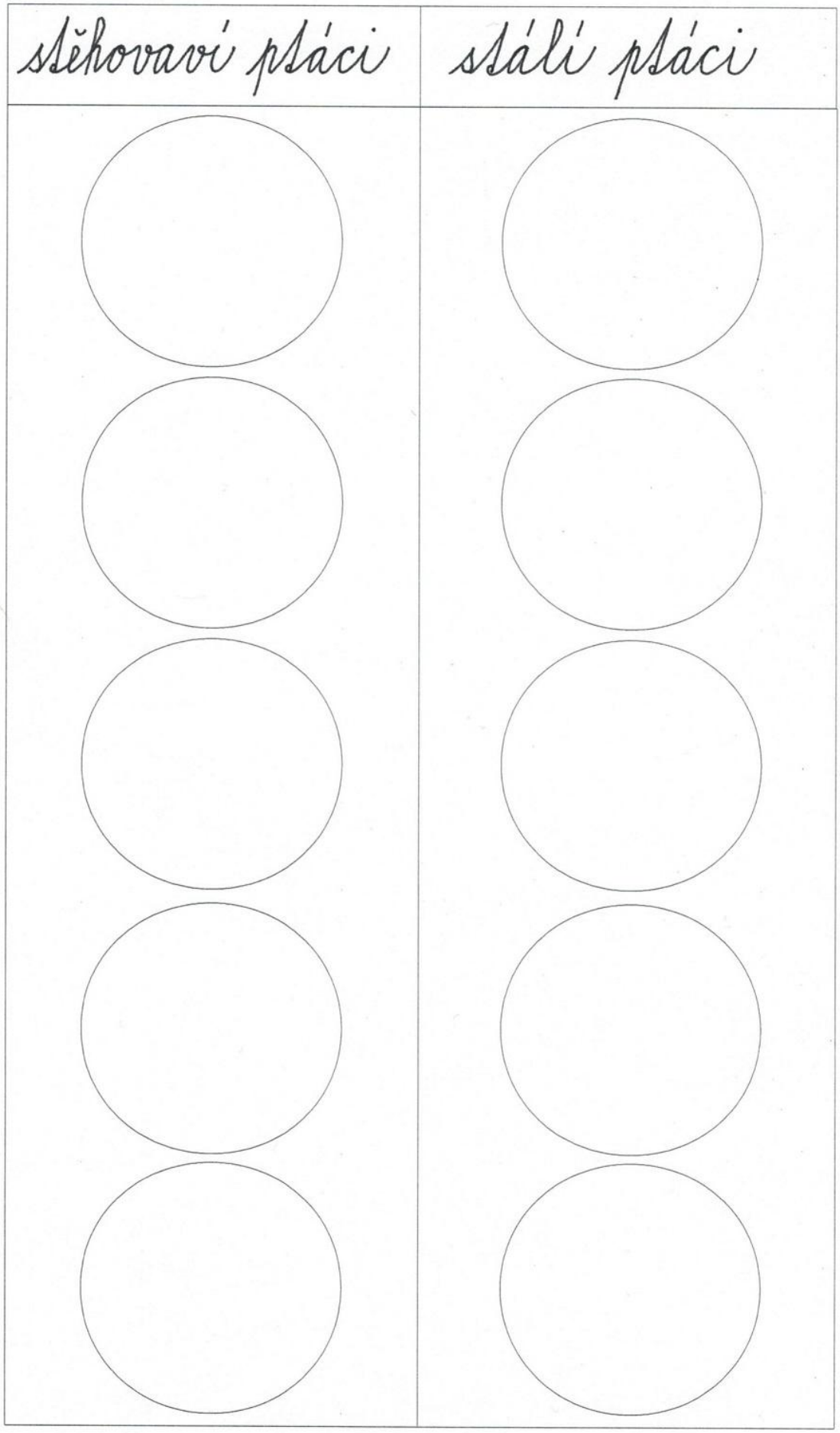

Příloha P: Hledání pokladu, 3. třída

Příloha Q: Hledání pokladu, 3. třída

býložravci	masožravci	všežravci

Příloha R: Hledání pokladu, 4. a 5. třída

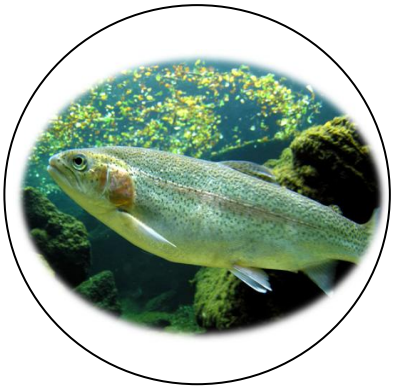

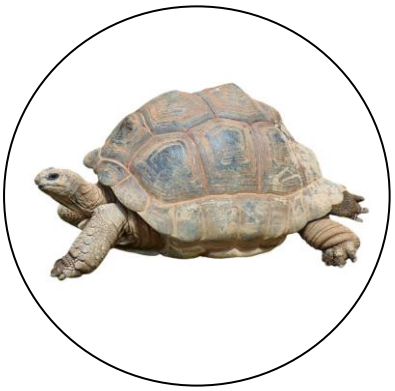

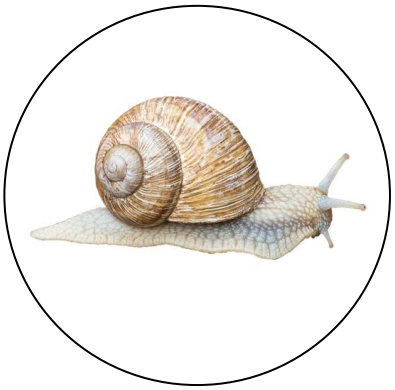

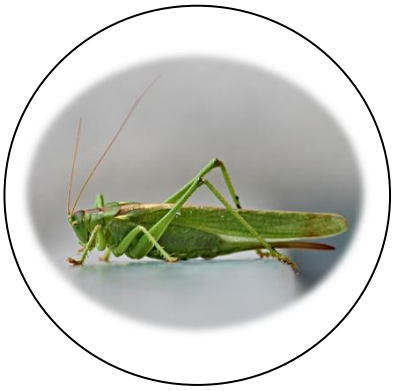

Příloha S: Hledání pokladu, 4. a 5. třída

OBRATLOVCI				BEZOBRATLÍ
ryby	obojživelníci	plazi	ptáci	savci

Příloha T: Třídíme přírodniny, 1. až 3. třída

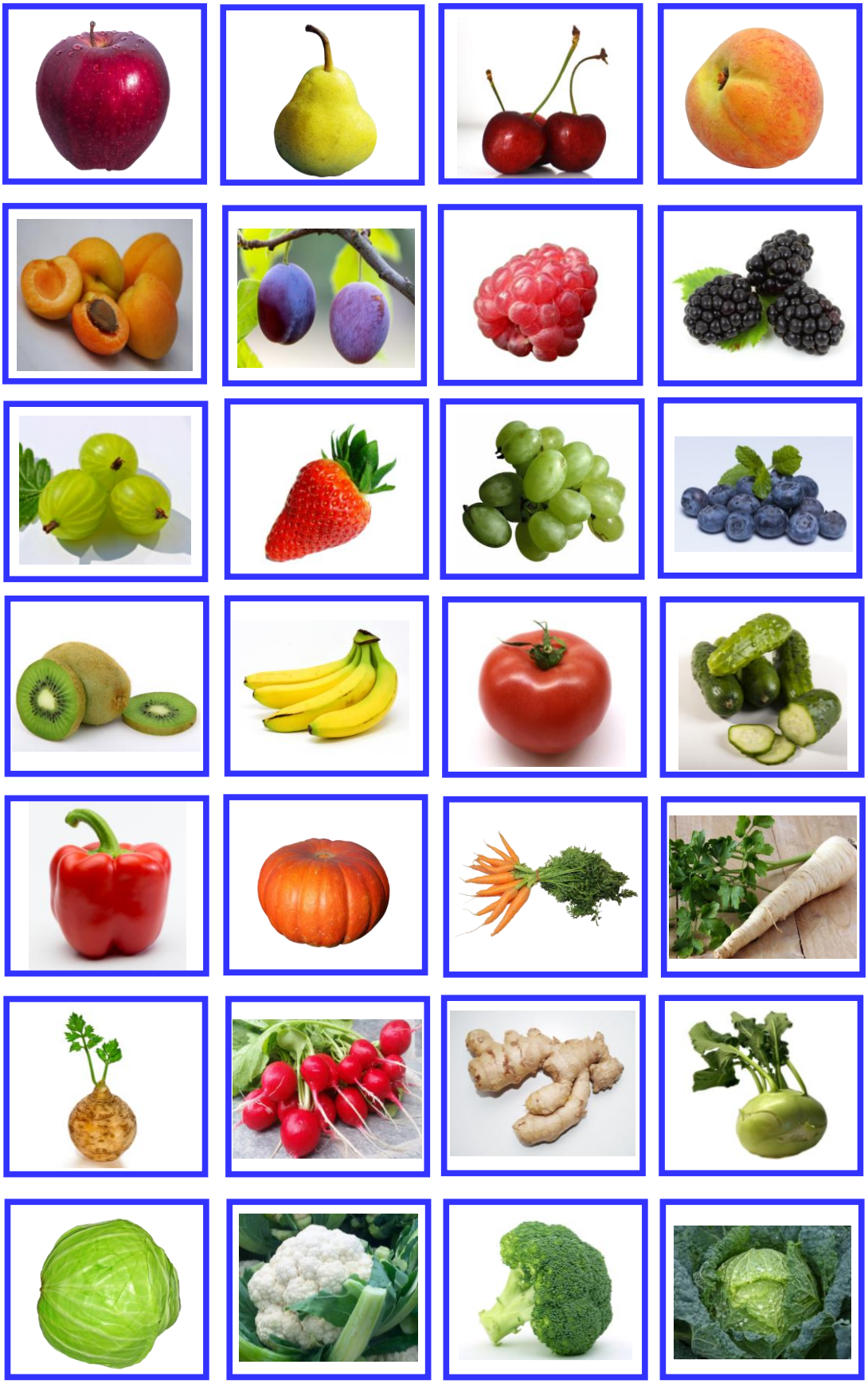

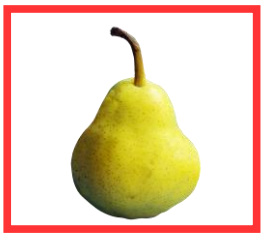

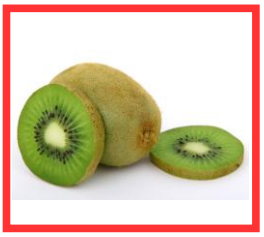

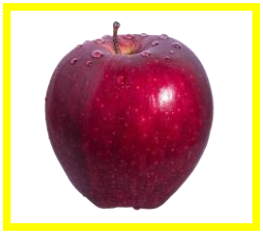
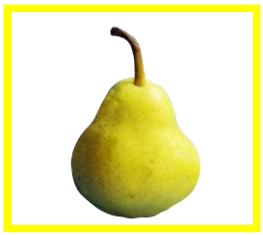

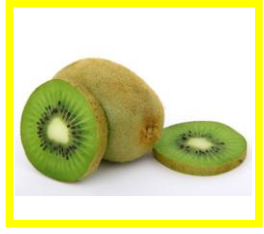

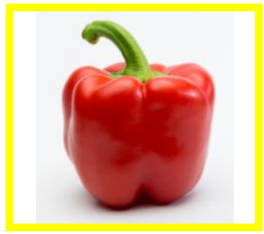

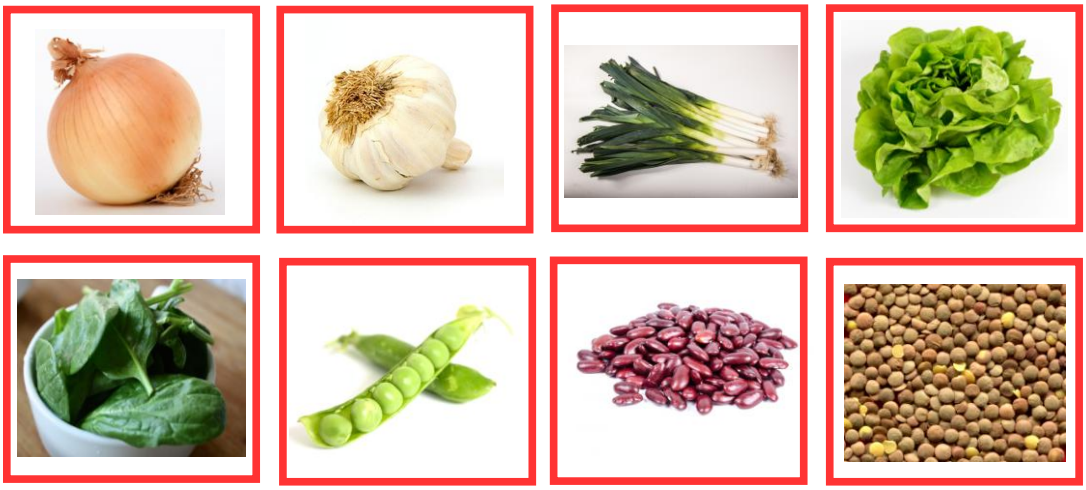

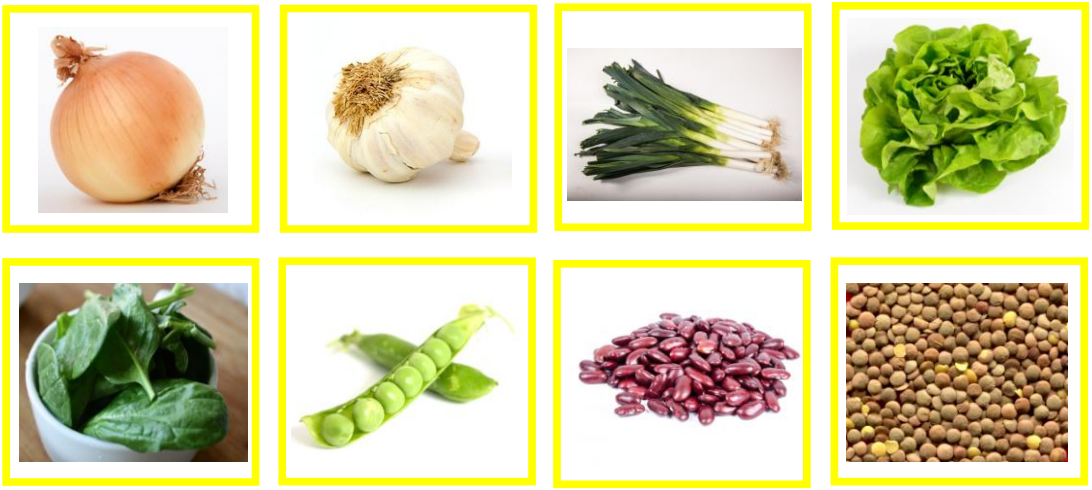

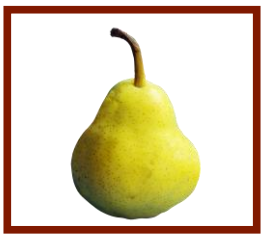

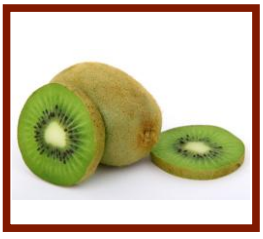

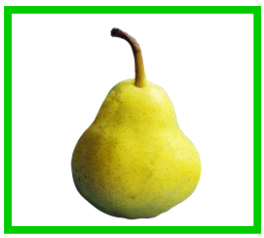

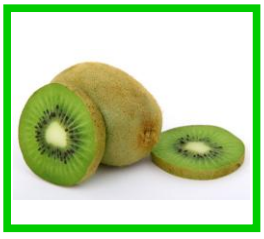

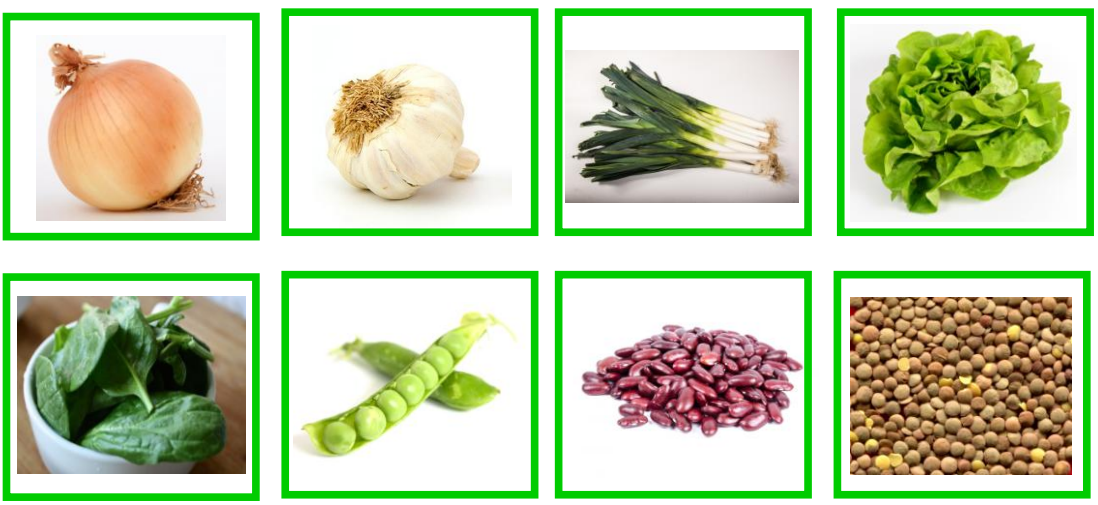

Příloha U: Třídíme přírodniny, 2. třída

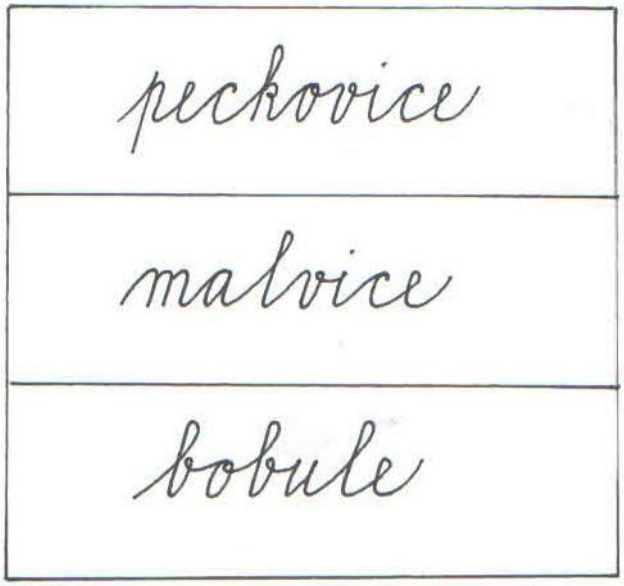

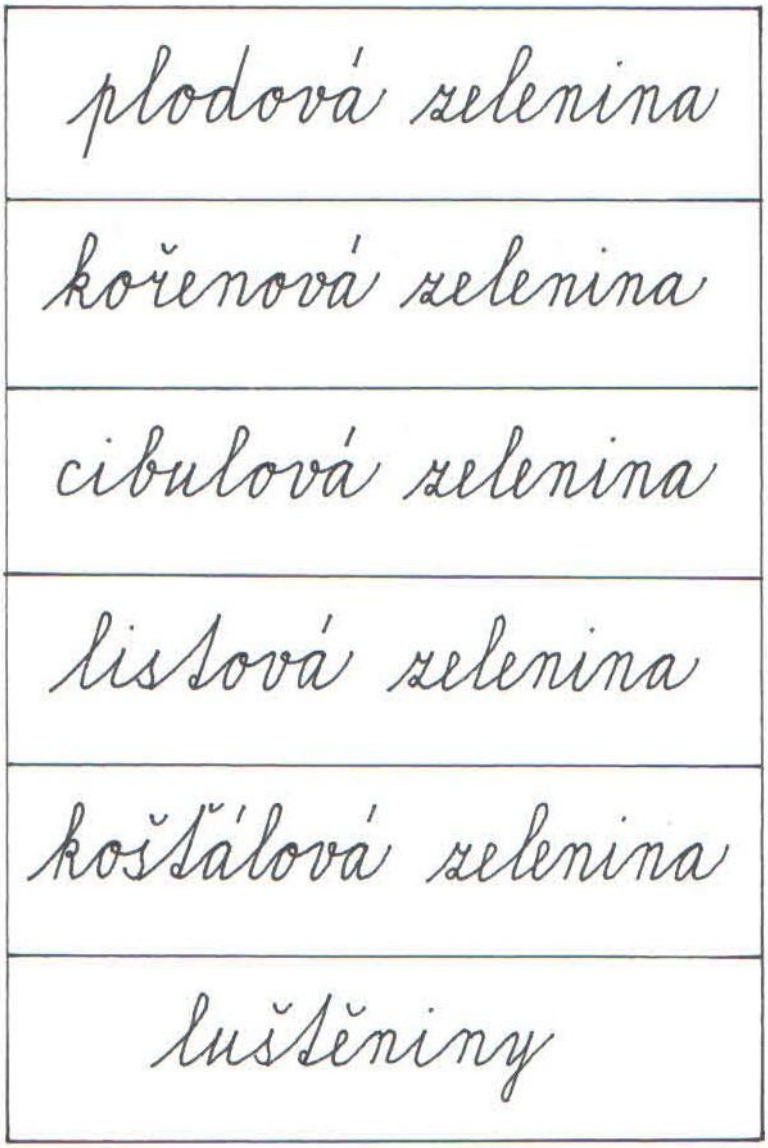

Příloha V: Třídíme přírodniny, 3. až 5. třída

hřib hnědý

hřib smrkový

bedla vysoká

křemenáč březový

hlíva ústřičná

hřib kovář

liška obecná

klouzek sličný

hřib žlutomasý

kozák topolový

pýchavka

smrž

hřib žlučník

muchomůrka červená

choroš šupinatý

muchomůrka

muchomůrka zelená

muchomůrka tygrovaná

hřib satan

lysohlávka česká

hřib hnědý

hřib smrkový

bedla vysoká

křemenáč březový

hlíva ústřičná

hřib kovář

liška obecná

klouzek sličný

hřib žlutomasý

kozák topolový

pýchavka

smrž

hřib žlučník

muchomůrka červená

choroš šupinatý

muchomůrka

muchomůrka zelená

muchomůrka tygrovaná

hřib satan

lysohlávka česká

hřib hnědý

hřib smrkový

bedla vysoká

křemenáč březový

hlíva ústřičná

hřib kovář

liška obecná

klouzek sličný

hřib žlutomasý

kozák topolový

pýchavka

smrž

hřib žlučník

muchomůrka červená

choroš šupinatý

muchomůrka

muchomůrka zelená

muchomůrka tygrovaná

hřib satan

lysohlávka česká

hřib hnědý

hřib smrkový

bedla vysoká

křemenáč březový

hlíva ústřičná

hřib kovář

liška obecná

klouzek sličný

hřib žlutomasý

kozák topolový

pýchavka

smrž

hřib žlučník

muchomůrka červená

choroš šupinatý

muchomůrka

muchomůrka zelená

muchomůrka tygrovaná

hřib satan

lysohlávka česká

hřib hnědý

hřib smrkový

bedla vysoká

křemenáč březový

hlíva ústřičná

hřib kovář

liška obecná

klouzek sličný

hřib žlutomasý

kozák topolový

pýchavka

smrž

hřib žlučník

muchomůrka červená

choroš šupinatý

muchomůrka

muchomůrka zelená

muchomůrka tygrovaná

hřib satan

lysohlávka česká

Příloha W: Třídíme přírodniny, 3. třída

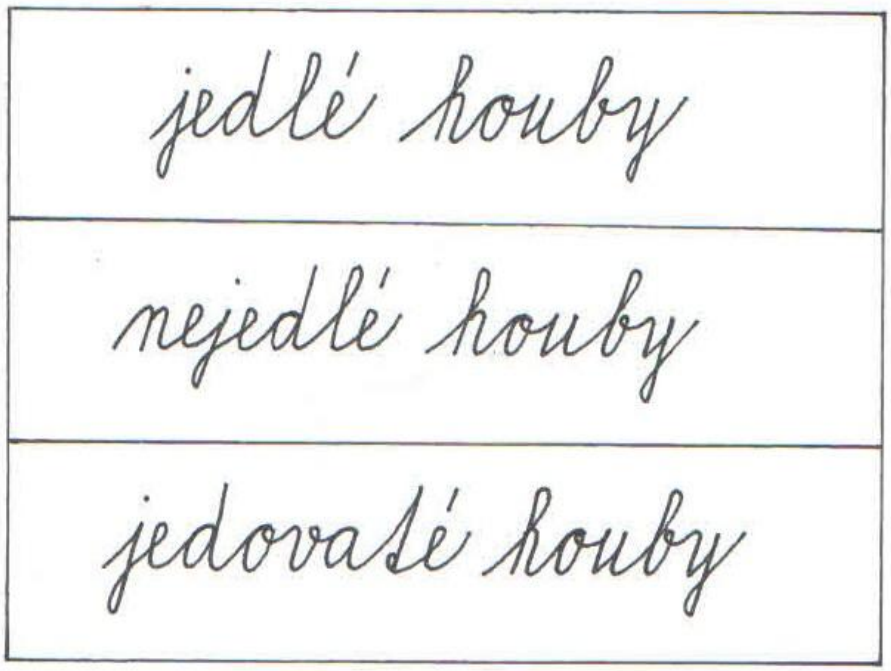

Příloha X: Kolik je hodin?; 1. třída

Příloha Y: Kolik je hodin?; 2. třída

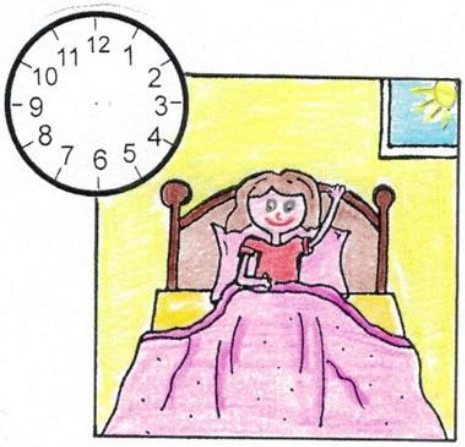

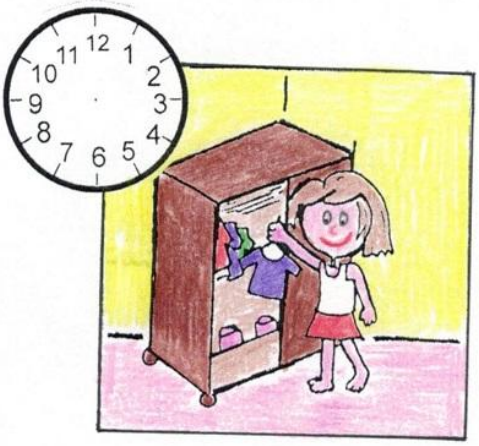

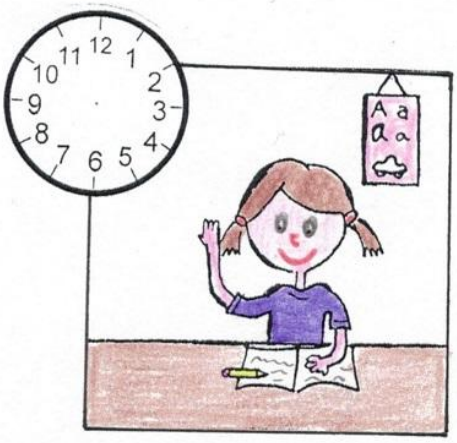

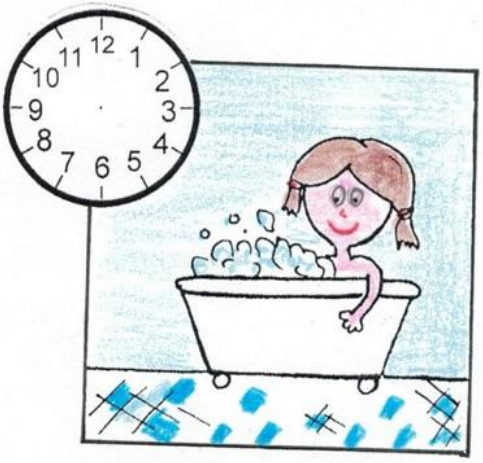

Příloha Z: Kolik je hodin?; 3. až 5. třída

	1:35		12:00
dvanáct hodin		14:45	tři hodiny
	16:40		5:30
půl šesté		17:20	osm hodin
	10:25		1:15
čtvrt na dvě		11:55	půl osmé
	6:10		21:05

✂

	11:20		5:00
pět hodin		9:15	čtvrt na osm
	13:05		9:30
půl desáté		11:25	deset hodin
	18:45		3:30
půl čtvrté		19:40	čtvrt na pět
	2:55		12:10

Příloha AA: Vesmír, 4. třída

1. Slunce je hvězda. a) Ano N b) Ne K
2. Čtvrtou planetou sluneční soustavy je: a) Saturn H b) Mars E
3. Slunce je zdrojem světla a _____ . a) tepla I b) vzduchu Y
4. Naši sluneční soustavu tvoří ____ planet. a) 8 L b) 9 J
5. Země oběhne kolem Slunce za _____ . a) 1 den B b) 1 rok A
6. Sedmou planetou sluneční soustavy je Uran. a) Ne C b) Ano R

7. Na které planetě existuje život?

a) Venuše V b) Země M

8. Přirozenou družicí Země je _____.

a) Měsíc S b) Slunce U

9. Jakou planetu vidíš na obrázku?

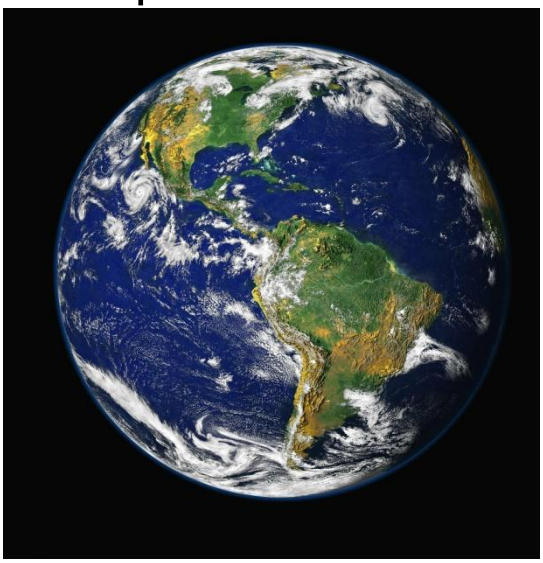

a) Země T b) Neptun D

10. Měsíc oběhne Zemi za 1 rok.

a) Ne R b) Ano A

11. Kolik má jeden rok dní?

a) 265 Z

b) 365 O

12. Co vidíš na obrázku?

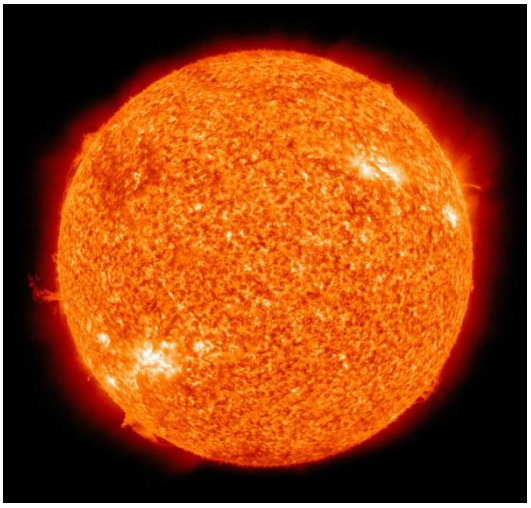

a) Venuše E

b) Slunce N

13. Země se otočí kolem své osy za _____ .

a) 1 den G

b) 1 měsíc P

Příloha AB: Vesmír, 5. třída

1. Ve středu sluneční soustavy je hvězda Slunce. a) Ano **N** b) Ne **K**
2. Čtvrtou planetou sluneční soustavy je: a) Saturn **H** b) Mars **E**
3. Měsíc vydává své vlastní světlo. a) Ne **I** b) Ano **Y**
4. Naši sluneční soustavu tvoří ____ planet. a) 8 **L** b) 9 **J**
5. Země oběhne kolem Slunce za _____ . a) 1 den b) 1 rok
6. Která planeta sluneční soustavy je největší? a) Venuše **C** b) Jupiter **R**

7. Mezi ledové obry patří Uran a _____.

a) Metrkur b) Neptun

8. Přirozenou družicí Země je _____.

a) Měsíc S b) Slunce U

9. Jakou planetu vidíš na obrázku?

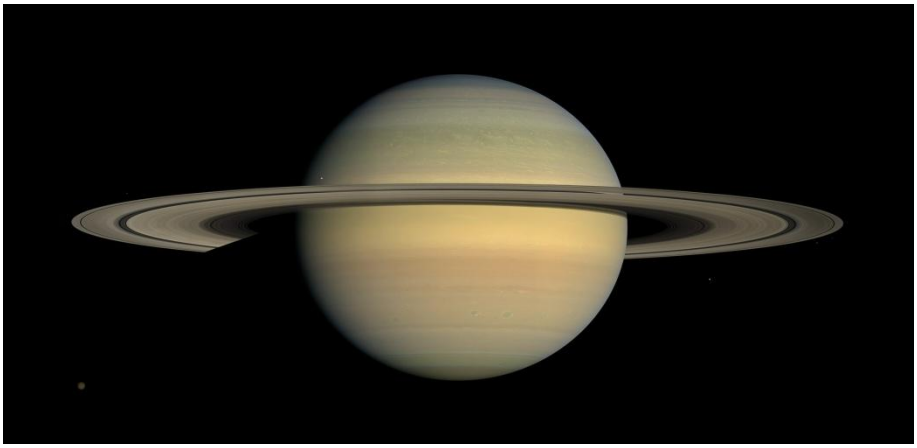

a) Saturn T b) Neptun D

10. Měsíc oběhne Zemi za 1 rok.

a) Ne R b) Ano A

11. Ve které fázi se nachází Měsíc na obrázku?

a) Nov **Z** b) Úplněk **O**

12. Kolik má jeden rok dní?

a) 265 **E** b) 365 **N**

13. Země se otočí kolem své osy za _____ .

a) 1 den **G** b) 1 měsíc **P**

Příloha AC: Vesmír, 4. a 5. třída

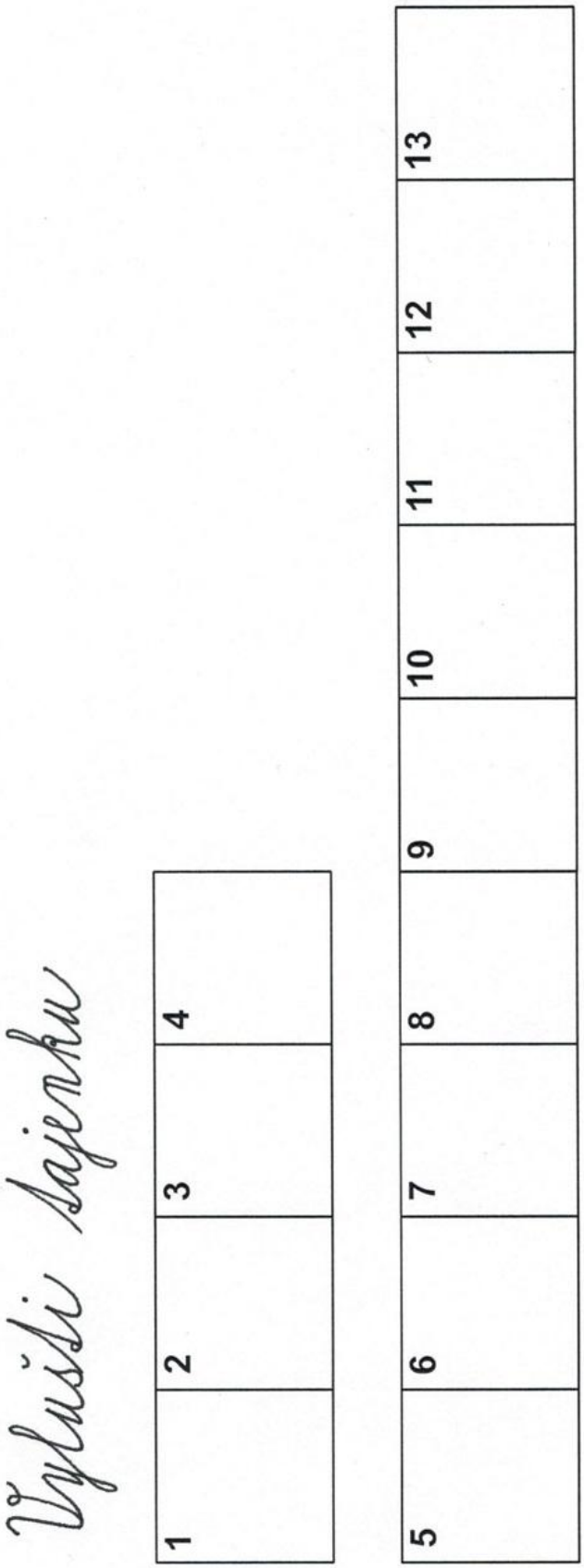

Příloha AD: Vědomostní kvíz aneb opakujeme kraje České republiky, 4. a 5. třída

Obr. 3 – Mapa České republiky rozdělena na jednotlivé kraje (foto Nikola Bartošová, 2018)

Příloha AE: Vědomostní kvíz aneb opakujeme kraje České republiky, 4. a 5. třída

Otázky k jednotlivým krajům České republiky:

PRAHA

1. Na kterém náměstí se nachází Pražský orloj?
   a) Václavské náměstí
   b) Staroměstské náměstí
   c) Karlovo náměstí
2. Ve kterém městě nalezneme Národní divadlo a Národní muzeum?
   a) Praha
   b) Brno
   c) Olomouc

STŘEDOČESKÝ KRAJ

1. Ve kterém městě dochází k soutoku Labe a Vltavy?
   a) Mělník
   b) Hradec Králové
   c) Mladá Boleslav
2. Ve kterém městě se vyrábí automobily značky Škoda Auto?
   a) Kolín
   b) Kladno
   c) Mladá Boleslav

JIHOČESKÝ KRAJ

1. Na které řece se nachází přehrada Lipno?
   a) Labe
   b) Vltava
   c) Berounka
2. Jak se jmenuje největší rybník v České republice?
   a) Rožmberk
   b) Svět
   c) Máchovo jezero

PLZEŇSKÝ KRAJ

1. Které město leží na soutoku čtyř řek: Mže, Radbuza, Úhlava a Úslava, jejichž soutokem vzniká řeka Berounka?
   a) Klatovy
   b) Domažlice
   c) Plzeň
2. Při dobývání kterého hradu přišel Jan Žižka o své druhé oko?
   a) Rabí
   b) Švihov
   c) Karlštejn

KARLOVARSKÝ KRAJ

1. Ve kterém kraji se nachází továrny vyrábějící světoznámý porcelán?
   a) Královéhradecký kraj
   b) Liberecký kraj
   c) Karlovarský kraj
2. Ve kterém kraji se nachází Mariánské a Františkovy Lázně?
   a) Olomoucký kraj
   b) Karlovarský kraj
   c) Jihočeský kraj

ÚSTECKÝ KRAJ

1. Jak se nazývá nejvyšší hora Českého středohoří?
   a) Praděd
   b) Milešovka
   c) hora Říp
2. Ve kterém městě České republiky se nachází jediný říční přístav?
   a) Děčín
   b) Most
   c) Ústí nad Labem

LIBERECKÝ KRAJ

1. Máchovo jezero je **rybník**, přehrada nebo jezero?
2. Které město je typické výrobou bižuterie?
   a) Liberec
   b) Česká Lípa
   c) Jablonec nad Nisou

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

1. Jak se jmenuje nejvyšší hora České republiky?
   a) Praděd
   b) Sněžka
   c) Plechý
2. Které město leží na soutoku řek Labe a Orlice?
   a) Hradec Králové
   b) Mělník
   c) Plzeň

PARDUBICKÝ KRAJ

1. Ve kterém městě se narodil Bedřich Smetana?
   a) Litomyšl
   b) Svitavy
   c) Nelahozeves
2. Ve kterém městě se každoročně koná dostihový závod Velká pardubická?
   a) Litomyšl
   b) Pardubice
   c) Česká Třebová

KRAJ VYSOČINA

1. V České republice se nachází dvě jaderné elektrárny, Temelín a _____?
   a) Chvaletice
   b) Dukovany
   c) Dalešice

2. Jak se nazývá nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny?
    a) Smrk
    b) Lysá hora
    c) Javořice

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

1. Jak se nazývá nejznámější propast Moravského krasu?
    a) Macocha
    b) Hranická propast
2. Nad kterým městem se tyčí hrad Špilberk?
    a) Brno
    b) Znojmo
    c) Břeclav

OLOMOUCKÝ KRAJ

1. Jak se nazývá nejvyšší hora Hrubého Jeseníku?
    a) Slunečná
    b) Praděd
    c) Smrk
2. Jak se nazývá nejhlubší propast na území České republiky?
    a) Macocha
    b) Hranická propast

ZLÍNSKÝ KRAJ

1. Ve kterém městě založil Tomáš Baťa obuvnické závody?
    a) Zlín
    b) Znojmo
    c) Luhačovice
2. Ve kterém kraji nalezneme lázně Luhačovice?
    a) Olomoucký kraj
    b) Zlínský kraj
    c) Moravskoslezský kraj

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

1. Ostrava je krajským městem _____.
   a) Jihomoravského kraje
   b) kraje Vysočina
   c) Moravskoslezského kraje
2. U kterého města se těží černé uhlí?
   a) Karviná
   b) Příbram
   c) Chomutov